

Izvestitelji:

Sagy Talmor, Adi Eden, Oded Heyman, Sharon Shani Kdoshim,
Prof Moshe Goldstein

Institucija:

Poslijediplomski program parodontologije, Sveučilišni medicinski
centar Hadassah-Hebrew, Jeruzalem, Izrael

Prijevod:

Larisa Musić Zavod za parodontologiju, Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu

studija

Četkanje: koja mu je primjerena učestalost za parodontološke pacijente?

Autori:

José Moreno Rodríguez, Antonio Ortiz Ruiz, Raúl Caffesse

Dosadašnje spoznaje

Gingivitis uzrokovan plakom definiran je kao ograničena upalna lezija marginalnog tkiva gingive koja nastaje zbog prisutnosti bakterijskog plaka i aktivacije lokalnog imunskog odgovora domaćina. Iako svi slučajevi gingivitisa ne prelaze u parodontitis, liječenje gingivitisa je primarni cilj u prevenciji njegovog nastanka.

Glavna strategija u sprječavanju nastanka gingivitisa je uspostavljanje efikasne oralnihigijenske rutine, čime se osigurava redovito uklanjanje bakterijskog plaka kroz tzv. samoizvođenu mehaničku kontrolu plaka (eng. *self-performed mechanical plaque control*, SPC).

Posljednja istraživanja ukazuju da je osobna oralna higijenu koja se provodi u redovitim intervalima svakih 12-24 sata, kompatibilna s gingivnim zdravljem. Usprkos tome, u literaturi ne postoje dokazi o efikasnosti SPC-a na gingivno zdravlje kod pacijenata s poviješću parodontitisa koji su uključeni u program potporne parodontološke terapije.

Stoga je nužno definirati smjernice SPC-a za održavanje zdravlja pacijenata sa sklonošću parodontitisu, s obzirom na to da je poznato da mjesta oko zuba koja krvare imaju veći rizik za reaktivaciju bolesti i, posljedično, gubitak zuba.

Ciljevi

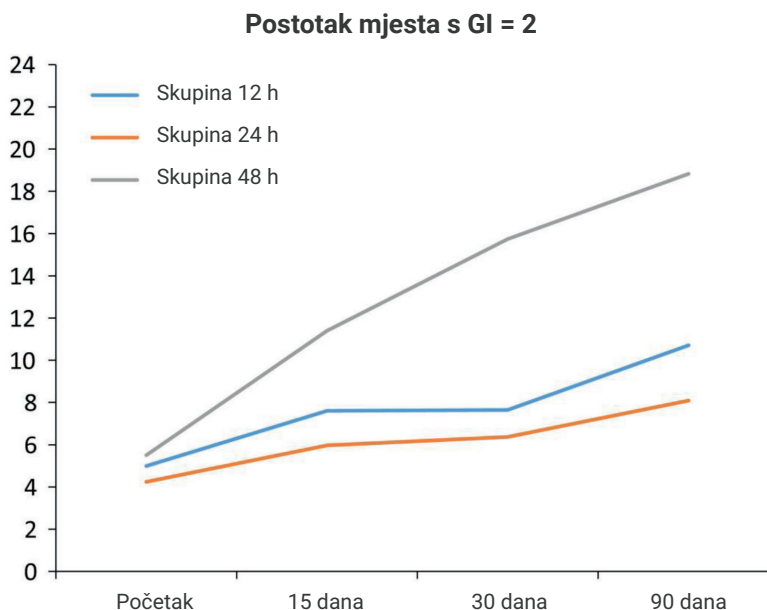
Cilj ovog randomiziranog kliničkog istraživanja bio je ocijeniti utjecaj učestalosti SPC-a na održavanje gingivnog zdravlja kod pacijenata s poviješću parodontitisa.

Materijali & metode

- Istraživanje je bilo jednostruko slijepo, paralelnog dizajna s tri skupine.
- Kriteriji uključivanja:
  - 35 godina i stariji.
  - Prisutno barem 12 zubi.
  - Gingivni index (GI) = $2 \leq 7.5\%$ i BoP $\leq 25\%$.
  - Nepušači, nedijabetičari te žene koje nisu trudne.
  - Osobe koje nemaju kserostomiju i psihomotorne poremećaje.
  - Bez prisutnosti ortodontskih aparata.
  - Bez antibiotske/protuupalne terapije unutar 3 mjeseca od početka istraživanja te pacijenti kojima nije potrebna antibiotska profilaksa i koji ne uzimaju lijekove koji uzrokuju uvećanje gingive.
- Istraživanje je uključivalo ukupno 42 ispitanika, 14 ispitanika po skupini.
- Ispitanici su bili randomizirani u jednu od tri skupine te su provodili SPC u intervalima od 12, 24 i 48 sati.
- Ispitanici su na početku bili intervjuirani te im je proveden profilaktički postupak.
- Svaki ispitanik dobio je identične proizvode za SPC.
- Svi ispitanici bili su instruirani da koriste vodicu za usnu šupljinu 3x na dan zbog osjećaja ugodne usnoj šupljini i podržavanja suradljivosti.
- Profesionalni parodontološki zahvati u sklopu potporne parodontološke terapije nisu provedeni za vrijeme trajanja istraživanja, ali su po njegovom završetku ponovno uvedeni.
- Klinički parametri mjereni su na 6 mjesta, na svim prisutnim zubima osim trećih kutnjaka.
- Klinički parametri PI (plak indeks) i GI (gingivni indeks) mjereni su i bilježeni na početku, 15., 30. i 90. dan.
- Klinički parametri PD (dubina sondiranja), CAL (gubitak kliničkog pričvrstka) i BoP (krvarenje pri sondiranju) mjereni su i bilježeni na početku, 30. i 90. dan.
- Klinički pregled proveden je prije SPC-a.
- Ispitanici su dobili upitnik u kojem su bilježili moguće neželjene učinke na kontrolnim pregledima 30. i 90. dan.

Slika

Postotak ukupnog broja mjesta s GI=2 prikazan za skupine s različitim intervalima SPC-a.

Rezultati

- 4 ispitanika od ukupno 42 randomiziranih u tri skupine nije završilo istraživanje.
- Na početku nije bilo značajnih sociodemografskih, bihevioralnih ili kliničkih parodontoloških (PD, BoP, CAL, PI) razlika između skupina.
- Značajna razlika između početnih vrijednosti i vrijednosti izmjerenih 30. i 90. dan bila je zabilježena u skupini 12 h i skupini 24 h.
- Skupina 48 h pokazala je povećanje GI tijekom cijelog trajanja istraživanja, uključujući značajne razlike između početka i 15. dana.
- Značajne razlike u prosječnom GI tijekom 90 dana trajanja istraživanja primijećeni su između skupina 12 h i 48 h te između skupina 24 h i 48 h.
- Skupina 48 h imala je veći postotak pacijenata s GI=2 90. dan u usporedbi s drugim skupinama.
- Obrazac mjesta zabilježenih s GI=2 bio je sličan u svim skupinama.
- 90. dan skupina 48 h pokazala je povećanje u prosječnom PI u usporedbi sa skupinama 12 h i 24 h.
- U skupini 48 h, PI se nastavio povećavati tijekom 90 dana istraživanja.
- Na kraju istraživanja nije bilo značajnih razlika u vrijednostima CAL i PD između skupina.

Ograničenja

- Ocjenjivanje suradljivosti i pridržavanja protokolu istraživanja otežani su u ovom tipu randomiziranog kliničkog istraživanja. Vaganje potrošene količine zubnih pasti nije pouzdana mjera suradljivosti pacijenta.
- Početne vrijednosti vezane uz upotrebu interdentalnih sredstava za čišćenje nisu bile standardizirane među skupinama – pola ispitanika u skupini 48 h koristilo je zubni konac, u usporedbi s 14 % skupine 12 h, a niti jednim ispitanikom u skupini 24 h.
- Postotci BoP nisu mjereni u tijeku trajanja istraživanja, što čini gingivni indeks (GI) korišten u ovom istraživanju neprimjenjivim s obzirom na novu klasifikaciju parodontnih i periimplantatnih bolesti i stanja za definiciju parodontnog zdravlja (Lang & Bartold, 2018.).
- Istraživana populacija uključivala je samo pacijente s poviješću parodontitisa i visokim standardima oralne higijene, stoga se zaključci moraju oprezno primjenjivati na pacijente s osrednjim ili lošim standardom oralne higijene.

Zaključci & klinički značaj

- Mehanička kontrola plaka u intervalima od 12 i 24 sata uz redovitu potpornu parodontološku terapiju pokazuje stabilnost zdravlja gingive kod pacijenata s poviješću parodontitisa.
- Mehanička kontrola plaka u intervalu od 48 h dovela je do prisutnosti čak dva puta više mjesta s prisutnom gingivnom upalom i krvarenjem.
- Isti obrazac uočen je i kada su promjene u GI analizirane zasebno za bukalna/lingvalna mjesta i interproksimalna mjesta u skupini 48 h.
- Povećana gingivna upala u skupini 48h korelirala je s povećanom prisutnošću plaka u usporedbi sa skupinama 12 h i 24 h.

JCP Digest broj 79 sažetak je članka „Effect of self-performed mechanical plaque control frequency on gingival health in subjects with a history of periodontitis: a randomized clinical trial” J Clin Periodontol. 2020; 47 (7), 834–841. DOI: 10.1111/jcpe.13297

<https://www.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/jcpe.13297>

Pristup kroz stranicu za članove EFP-a: <http://www.efp.org/members/jcp.php>